

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

TECHNISCH RAPPORT HOOFDSTUK (VOORTGEZET) SPECIAAL ONDERWIJS

STAAT VAN HET ONDERWIJS 2021

April 2021

Inleiding

Dit is het technische rapport dat ten grondslag ligt aan het hoofdstuk (Voortgezet) Speciaal onderwijs van De Staat van het Onderwijs 2021. In dit rapport vindt u de verantwoording over de onderzoeksgegevens die zijn gebruikt bij de analyses voor hoofdstuk 4. Er wordt gebruik gemaakt van informatie die verzameld is door inspecteurs en van informatie uit secundaire databronnen.

Dit rapport volgt zoveel mogelijk de paragraafindeling van het hoofdstuk (Voortgezet) Speciaal onderwijs uit De Staat van het Onderwijs.

Inhoud

1 Databronnen en definities	4
1.1 Databronnen	4
1.2 Definities	6
2 Sectorspread	8
2.1 Kengetallen	8
2.2 Financiële gegevens	8
2.3 Switch en einduitstroom	8
3 Participatie	9
3.1 Leerlingenpopulatie	9
3.2 Instroomkenmerken	16
4 Resultaten	20
4.1 Ontwikkelingsperspectief	20
4.2 Examens in het voortgezet speciaal onderwijs	20
5 Uitstroom	23
5.1 Switch naar regulier onderwijs	23
5.2 Einduitstroom vso	27
6 Kwaliteit onderwijsproces	35
6.1 Oordelen standaarden	35
6.2 Kwaliteit van instellingen	36
7 Sturing op kwaliteit	37
7.1 Kwaliteit van besturen	37
7.2 Samenhang kwaliteit scholen en besturen	37
8 Sociaal klimaat	38
8.1 Meldingen vertrouwensinspecteur	38
8.2 Schorsingen en verwijderingen	38
9 Bronvermelding	39

1 Databronnen en definities

In deze paragraaf worden de bestanden en definities beschreven die gebruikt zijn voor de analyses.

1.1 Databronnen

1.1.1 *Leerlinggegevens (DUO-BRON)*

Vanuit DUO krijgt de Inspectie van het Onderwijs inschrijvingsbestanden (BRON) met leerlingaantallen en achtergrondkenmerken. Dit betreft de inschrijving van leerlingen op peildatum 1 oktober van het betreffende schooljaar. Voor de analyses worden altijd alleen de hoofdschrijvingen meegenomen.

1.1.2 *Sectorstromen*

Het inschrijvingenbestand (v)so is gecombineerd met de inschrijvingen van de andere sectoren (po, vo, mbo en ho). Voor dit bestand is per sector geselecteerd op hoofd- of unieke inschrijvingen en zijn de inschrijvingen ontdubbeld. Met dit bestand wordt gekeken naar de switch tussen (v)so en po en vo, de deelnamepercentages po, so en sbo en deelnamepercentages vso, vo, pro.

1.1.3 *Vragenlijst opbrengstgegevens*

Elk jaar vult elke (v)so school een vragenlijst in ten behoeve van het in kaart brengen van de opbrengsten van de school. Hierin wordt onder andere aangegeven welk deel van de leerlingen op, onder of boven het ontwikkelingsperspectief uitstroomt. Ook geven scholen hierin aan welk deel van de leerlingen uit uitstroomprofiel dagbesteding naar verschillende vormen van dagbesteding (belevingsgerichte, activerend en arbeidsgerichte dagbesteding) uitstroomt.

1.1.4 *Examengegevens vo*

Vanuit DUO krijgt de Inspectie van het Onderwijs de examengegevens van leerlingen in het vo. Hieronder vallen ook de examengegevens van vso leerlingen die als extraneus examen hebben gedaan op een vo-school, en van vso-leerlingen die examen hebben gedaan op een vso-school met eigen examenlicentie.

1.1.5 *Staatsexamens*

Vanuit DUO krijgt de Inspectie van het Onderwijs de examengegevens van leerlingen die staatsexamen hebben gedaan. Hieronder vallen ook vso-leerlingen die het staatsexamen op een vso-school hebben afgelegd. Voor de examens van 2020 waren deze gegevens niet bruikbaar, gezien de latere herkansingsmomenten in verband met de coronamaatregelen.

1.1.6 *Uitstroom richting arbeidsmarkt*

Om de uitstroom van vso leerlingen (per uitstroomprofiel) naar de arbeidsmarkt in kaart te brengen wordt gebruik gemaakt van de jaarlijkse CBS publicatie

Arbeidsmarktkenmerken van uitstromers uit het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs. De publicatie van 2020 is te vinden op:
<https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2020/38/arbeidsmarktkenmerken-uitstromers-vso-en-pro-2013-2018>.

1.1.7 *Toezicht op besturen en scholen*

Bestuur

In de schooljaren vanaf 2017/2018 is een aselechte steekproef van besturen bezocht. In dit onderzoek is het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie onderzocht.

OKE's (onderwijskundige eenheden)

In het kader van de toezichtactiviteiten van de Inspectie van het Onderwijs zijn ook gegevens op het niveau van onderwijskundige eenheden (scholen) verzameld. Deze scholen kunnen om allerlei verschillende redenen bezocht zijn, bijvoorbeeld om na te gaan of het bestuursbeleid doorwerkt in de onderwijspraktijk (verificatieonderzoeken), onderzoeken op verzoek van besturen om na te gaan of afdelingen de waardering goed verdienen (onderzoeken naar goed) en kwaliteitsonderzoeken bij risico's. Bij elk onderzoek is op grond van het doel van het onderzoek een selectie gemaakt uit de onderdelen van het onderzoekskader. De onderzoeken op afdelingsniveau zijn dus niet gebaseerd op een steekproef en ook zijn niet altijd dezelfde standaarden beoordeeld. Om deze redenen moeten conclusies op basis van deze gegevens met enige voorzichtigheid getrokken worden.

Waarderingskader

Tijdens de onderzoeken op de scholen en opleidingen vinden meerdere activiteiten plaats. In elke sector geven inspecteurs oordelen op standaarden uit het waarderingskader, zoals kwaliteitszorg en didactisch handelen. De inspecteurs baseren zich hierbij op meerdere gegevensbronnen: schooldocumenten, leerresultaten, zorgplannen, lesobservaties, gesprekken, etc. Standaarden omvatten deugdelijkheidseisen en eigen aspecten van kwaliteit. Of een standaard als voldoende of onvoldoende wordt beoordeeld, is alleen gebaseerd op de vraag of het bestuur/de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen. Voor de waardering Goed worden de eigen aspecten van kwaliteit als volgt bij de oordeelsvorming betrokken. Meer informatie en een overzicht van alle standaarden en de wijze van waardering vindt u op www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderzoekskaders.

1.1.8 *Oordelen onderwijskwaliteit*

Als een school of opleiding bij een onderzoek aan de wettelijke eisen voor basiskwaliteit voldoet, dan krijgt de school het oordeel Voldoende. Scholen die niet aan de basiskwaliteit voldoen, krijgen het oordeel Onvoldoende. Deze scholen kunnen zelfs het oordeel Zeer zwak krijgen als ze beneden de wettelijke norm presteren die daarvoor geldt. Naast deze oordelen kan de inspectie de waardering Goed geven. Op de website van de Inspectie van het Onderwijs (www.inspectievanhetonderwijs.nl) vindt u een aantal keer per jaar een update van het vervolgtoezicht per school of bestuur.

1.1.9 *Excellente Scholen*

Sinds Excellente Scholen 2015 is de organisatie van het traject Excellente Scholen in handen van de Inspectie van het Onderwijs. De toekenning van het predicaat Excellente School betekent dat een school (of schoolsoort) onderwijs biedt van goede kwaliteit en zich daarnaast onderscheidt van andere goede scholen door te excelleren met een specifiek profiel. Een onafhankelijke jury beoordeelt het excellentieprofiel. De juryleden voeren de werkzaamheden voor de beoordeling van de kandidaat-Excellente scholen onafhankelijk van de inspectie uit. Hierbij focust de jury zich volledig op het excellentieprofiel terwijl de inspectie in een eerder stadium onderzoekt of de scholen voldoen aan de waardering goed, voorwaardelijk voor deelname aan het traject Excellente Scholen. Voor meer informatie, zie www.excellentescholen.nl. In verband met de scholensluiting vanwege de coronacrisis is de toekenning van het predicaat Excellente School uitgesteld.

1.1.10 *Vertrouwensinspectie*

Bij de vertrouwensinspecteurs komen meldingen binnen over seksuele intimidatie en seksueel misbruik, psychisch en fysiek geweld, discriminatie en radicalisering. Iedereen kan een dergelijke melding doen. Meldingen die binnen deze bovengenoemde categorieën vallen, kunnen voorgelegd worden aan de vertrouwensinspecteur. De vertrouwensinspecteur kan adviseren in het traject naar het indienen van een formele klacht of het doen van aangifte. In De Staat van het Onderwijs doet de inspectie voor de verschillende sectoren verslag van het aantal aangemaakte dossiers. Voor meer informatie over de meldingen, zie <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/publicaties/2021/03/09/factsheet-meldingen-vertrouwensinspecteurs-2019-2020>

1.1.11 *Ambulante begeleiding*

Er zijn ook leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften die niet naar het speciaal onderwijs gaan, maar die ambulante begeleiding ontvangen in het regulier onderwijs. Kengetallen hierover ontvangt de inspectie van Visio en Bartiméus (cluster 1) en Siméa (cluster 2).

1.2 **Definities**

Deze paragraaf beschrijft een aantal definities die gebruikt zijn in de analyses in dit technisch rapport.

1.2.1 *Algemeen*

Inschrijvingsjaar

Het kalenderjaar waarin op teldatum 1 oktober unieke (hoofd)inschrijvingen worden geteld.

1.2.2 *Achtergrondgegevens leerling*

Geslacht

Het geslacht van de leerling is weergegeven als jongen of een meisje.

1.2.3 *Gegevens scholen*

Cluster

In het speciaal onderwijs worden tegenwoordig drie clusters geregistreerd: cluster 1, voor blinde en slechtziende kinderen; cluster 2, voor dove, doofblinde en slechthorende kinderen of voor kinderen met ernstige spraak-taalmoeilijkheden; en cluster overig (voormalig cluster 3 en 4), voor leerlingen met een lichamelijke beperking, een chronische ziekte, een verstandelijke beperking, een gedragsstoornis, ontwikkelingsstoornis, een psychiatrisch probleem of een ernstige meervoudige beperking.

2 Sectorspread

In deze paragraaf wordt een korte toelichting gegeven op de sectorspread die aan het begin van het sectorhoofdstuk (v)so in de Staat van het Onderwijs is opgenomen.

Een opmerking vooraf: alle gegevens over schooljaar 2020/2021 zijn gebaseerd op voorlopige inschrijvingsgegevens.

2.1 Kengetallen

De cijfers met betrekking tot het totaal aantal so- en vso-scholen, het aantal scholen met het oordeel Onvoldoende/zwak, Zeer zwak, de waardering Goed en het aantal aanmeldingen voor het predicaat excellent, wordt besproken in paragraaf 8.2.

Het aantal besturen verwijst naar het totaal aantal besturen dat actief is in de sector (v)so. Het maakt daarbij niet uit of (v)so of een andere sector hier de leidende sector is.

2.2 Financiële gegevens

Zie Financiële Staat van het Onderwijs:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2021/01/21/financieel-e-staat-van-het-onderwijs-2019>

2.3 Switch en einduitstroom

Bij switch wordt weergegeven hoeveel leerlingen er jaarlijks switchen van (v)so naar regulier onderwijs. Voor einduitstroom wordt getoond waar so-leerlingen na het so heen gaan; vso, vo of pro. Switch en einduitstroom worden besproken in paragraaf 7.1.

3 Participatie

3.1 Leerlingenpopulatie

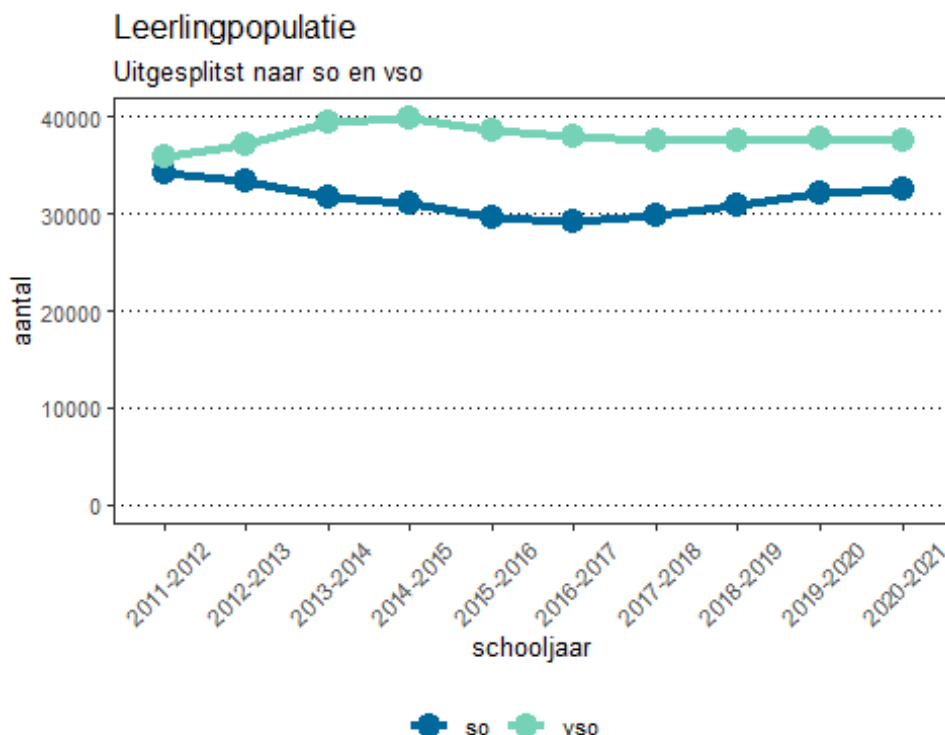
Hieronder wordt weergegeven hoeveel leerlingen ingeschreven staan voor het (voortgezet) speciaal onderwijs. In het so neemt het aantal leerlingen de laatste jaren toe, in het vso is het ongeveer constant. De absolute aantallen leerlingen liggen daarmee nog licht onder de populatiecijfers van voor de invoering van het passend onderwijs (in 2013 was het totaal 71.233). Opvallend is wel dat er wel een verschuiving lijkt te hebben plaatsgevonden in het aandeel so en vso leerlingen t.o.v. voor de invoering van het passend onderwijs. Het aantal so leerlingen is sinds 2013 toegenomen (van 31.822 naar 32.580) terwijl het aantal vso leerlingen is afgenomen (van 39.411 naar 37.621).

Tabel 4.1a Aantal leerlingen in het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs*

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
So	34.241	33.345	31.822	31.105	29.655
Vso	35.919	37.077	39.411	39.884	38.550
Totaal	70.160	70.422	71.233	70.989	68.205

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
So	29.137	29.872	30.868	32.069	32.580
Vso	37.917	37.660	37.566	37.750	37.621
Totaal	67.054	67.532	68.434	69.819	70.201

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

3.1.1 Deelnamepercentages (v)so

De tabel hieronder geeft aan welk percentage van het totaal aantal leerlingen in

het primair onderwijs (bao, sbo en so) in het so zitten. De tabel daaronder geeft dit weer voor het vervolgonderwijs (vo, pro en vso).

Tabel 4.1b Deelnamepercentages bao, sbo en so*

	2019/2020		2020/2021	
	%	n	%	n
Bao	95,4	1.396.494	95,3	1.386.147
Sbo	2,4	35.730	2,5	35.670
So	2,2	32.069	2,2	32.580
Totaal	100	1.464.293	100	1.454.397

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

Tabel 4.1c Deelnamepercentages vo, pro en vso*

	2019/2020		2020/2021	
	%	n	%	n
Vo	93,4	927.191	93,2	906.828
Pro	2,9	28.425	3,0	28.836
Vso	3,8	37.422	3,8	37.284
Totaal	100	993.038	100	972.948

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

3.1.2 Ambulante Begeleiding

3.1.2.1 Cluster 1

Blinde en slechtziende leerlingen die naar het regulier onderwijs gaan kunnen ambulante begeleiding krijgen. Hieronder wordt weergegeven om hoeveel leerlingen het jaarlijks gaat. Cijfers zijn door Visio en Bartiméus geleverd aan de inspectie.

Tabel 4.1d Ambulante begeleiding cluster 1

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Bao	917	947	958	942
Sbo	76	89	104	103
Vo	550	522	559	574
Totaal	1.543	1.558	1.621	1.619

Bron: Bartiméus (2020) en Visio (2020). Cijfers geleverd aan de Inspectie.

3.1.2.2 Cluster 2

Ook dove, doofblinde en slechthorende kinderen, of kinderen met ernstige spraak/taalmoeilijkheden kunnen naar het regulier onderwijs gaan en daar ambulante begeleiding krijgen. Hieronder wordt weergegeven om hoeveel leerlingen het jaarlijks gaat. Deze cijfers zijn aangeleverd door Siméa, de stichting waarin de besturen van de instellingen voor cluster 2 leerlingen samenwerken.

Tabel 4.1d Ambulante begeleiding cluster 2

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
(S)Bo	4.686	5.513	5.975	6.959	7.522
Vo	1.837	1.674	1.836	1.686	1.551
Totaal	6.523	7.187	7.811	8.645	9.073

Bron: Siméa, 2020. Cijfers geleverd aan de Inspectie.

Van de kinderen met cluster/2 ambulante begeleiding had zo'n 90 procent een taalontwikkelingsstoornis.

Tabel 4.1e Ambulante begeleiding cluster 2, naar type leerling

	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Doof	2,5	2	1,7	1,1	1,1
Slechthorend	10,0	8,9	8,1	8,0	8,4
TOS	87,6	89	90,2	90,9	90,6

Bron: Siméa, 2020. Cijfers geleverd aan de Inspectie.

3.1.3 Populatie uitgesplitst

3.1.3.1 Populatie naar cluster

Het leeuwendeel van de (v)so/leerlingen valt in cluster overig. Cluster 1 bevat minder dan één procent van de leerlingen, en cluster 2 bevat in het so 21 procent van de leerlingen, en in het vso slechts 4,4 procent.

Tabel 4.1f Leerlingen naar cluster*

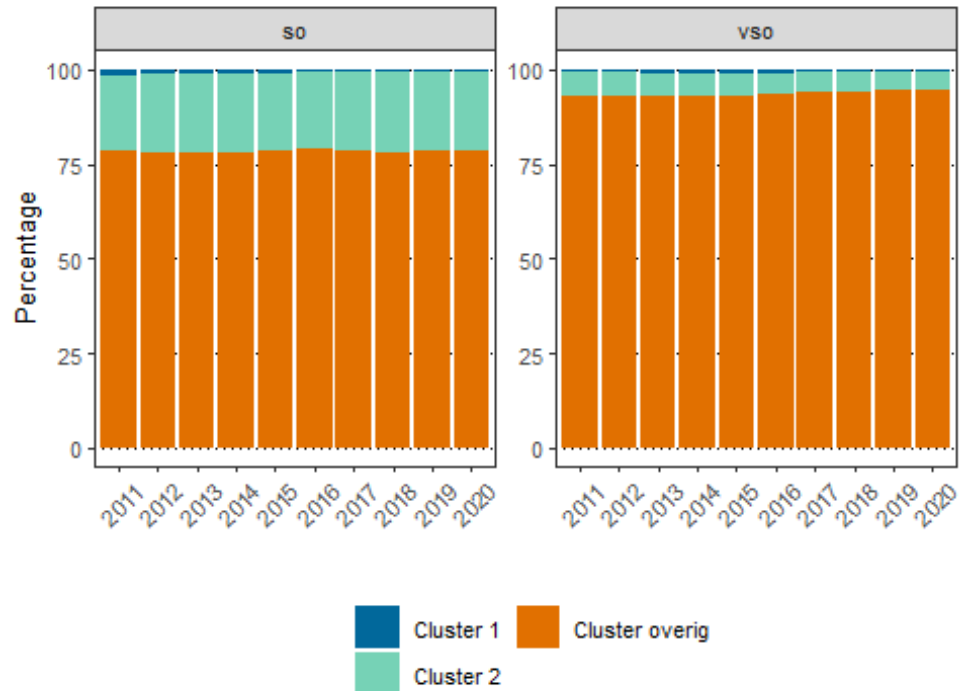
		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
		%	n	%	n	%	n
So	Cluster 1	0,8	246	0,8	247	0,9	270
	Cluster 2	20,0	5.841	20,7	6.198	20,9	6.465
	Cluster overig	79,1	23.050	78,4	23.427	78,2	24.133
Vso	Cluster 1	0,9	354	0,8	318	0,8	305
	Cluster 2	5,8	2.214	5,4	2.026	5,0	1.881
	Cluster overig	93,2	35.349	93,8	35.316	94,2	35.380

		2019/2020		2020/2021	
		%	n	%	n
So	Cluster 1	0,9	291	0,9	294
	Cluster 2	20,4	6.527	20,4	6.634
	Cluster overig	78,7	25.251	78,7	25.652
Vso	Cluster 1	0,8	293	0,8	293
	Cluster 2	4,6	1.746	4,4	1.666
	Cluster overig	94,6	35.711	94,8	35.662

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

Percentage leerlingen per cluster

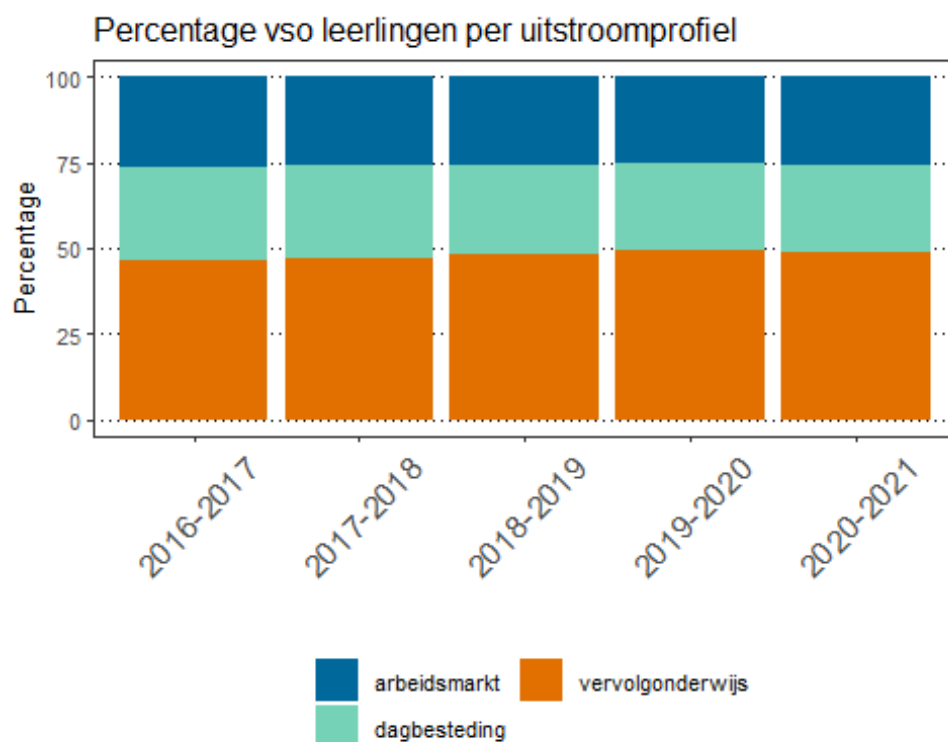
3.1.3.2 Vso populatie naar uitstroomprofiel

Het aandeel vso leerlingen met uitstroomprofiel vervolgonderwijs is de afgelopen jaren licht gegroeid, van 45,8 procent in 2015 naar 49 procent in 2020. Dit is met name ten koste gegaan van dagbesteding, dat gekrompen is van 27,4 naar 25,2 procent.

Tabel 4.1g Percentage vso leerlingen per uitstroomprofiel*

	2016/20 17	2017/20 18	2018/20 19	2019/20 20	2020/20 21
Arbeidsmarkt	26,2	26,1	26,0	25,2	25,8
Dagbesteding	27,4	26,7	25,9	25,3	25,2
Vervolgonderwijs	46,4	47,2	48,1	49,5	49,0

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

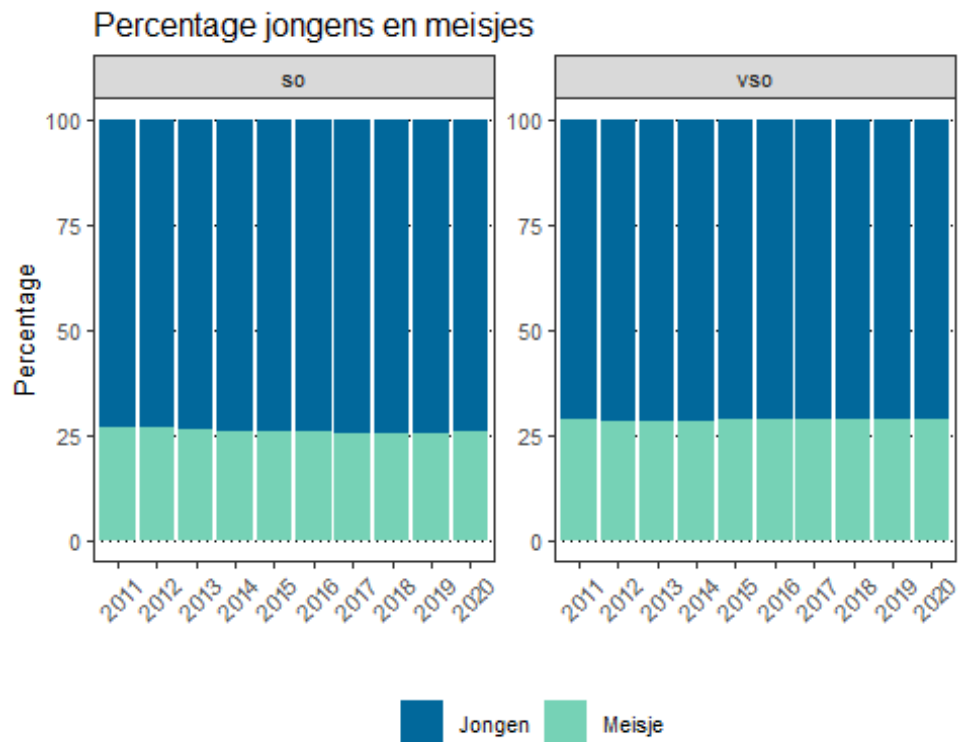
3.1.3.3 Populatie naar gender

Zoals hieronder te zien is zijn er meer jongens dan meisjes in het (v)so.

Tabel 4.1h Leerlingen naar geslacht*

		2019/2020	2020/2021
So	Jongen	74,4	73,9
	Meisje	25,6	26,1
Vso	Jongen	71,0	71,2
	Meisje	29,0	28,8

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

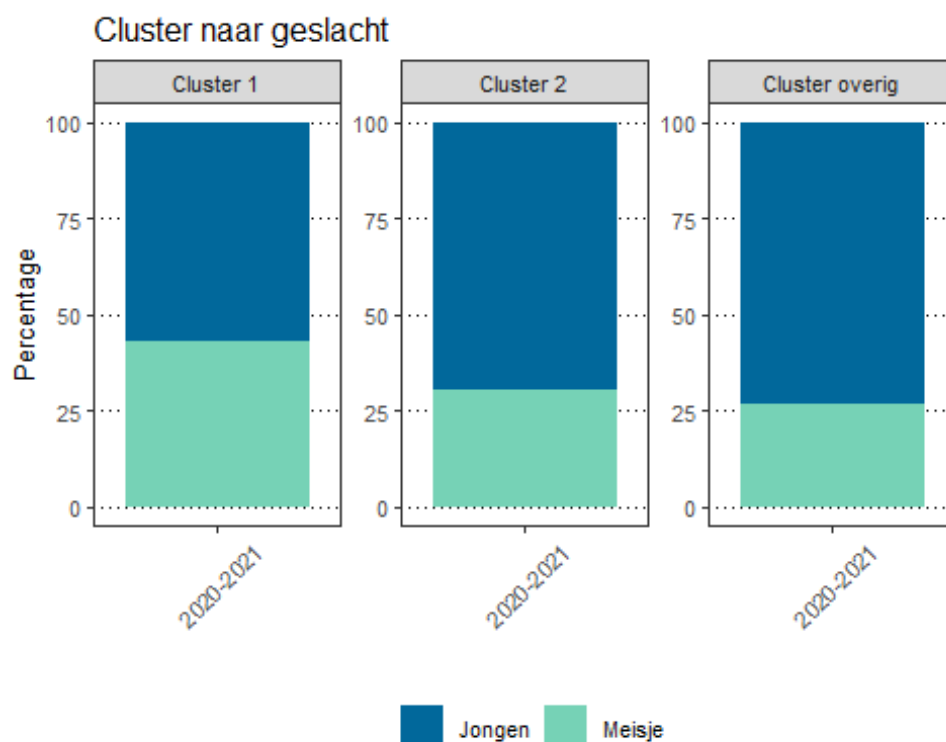

Hieronder wordt weergegeven hoeveel procent van de jongens en van de meisjes in welk cluster zit. Wat opvalt is dat in elk cluster minder meisjes dan jongens zijn.

Tabel 4.1i Cluster naar geslacht*

		2019/2020		2020/2021	
		%	n	%	n
Cluster 1	Jongen	58,6	342	57,1	335
	Meisje	41,4	242	42,9	252
Cluster 2	Jongen	70,1	5.801	69,5	5.769
	Meisje	29,9	2.472	30,5	2.531
Cluster overig	Jongen	73,1	44.541	73,0	44.742
	Meisje	26,9	16.421	27,0	16.570

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

Hieronder wordt weergegeven hoeveel procent van de jongens en van de meisjes in welk uitstroomprofiel zitten. Wat opvalt is dat meisjes vaker in uitstroomprofiel dagbesteding zitten dan in de andere uitstroomprofielen.

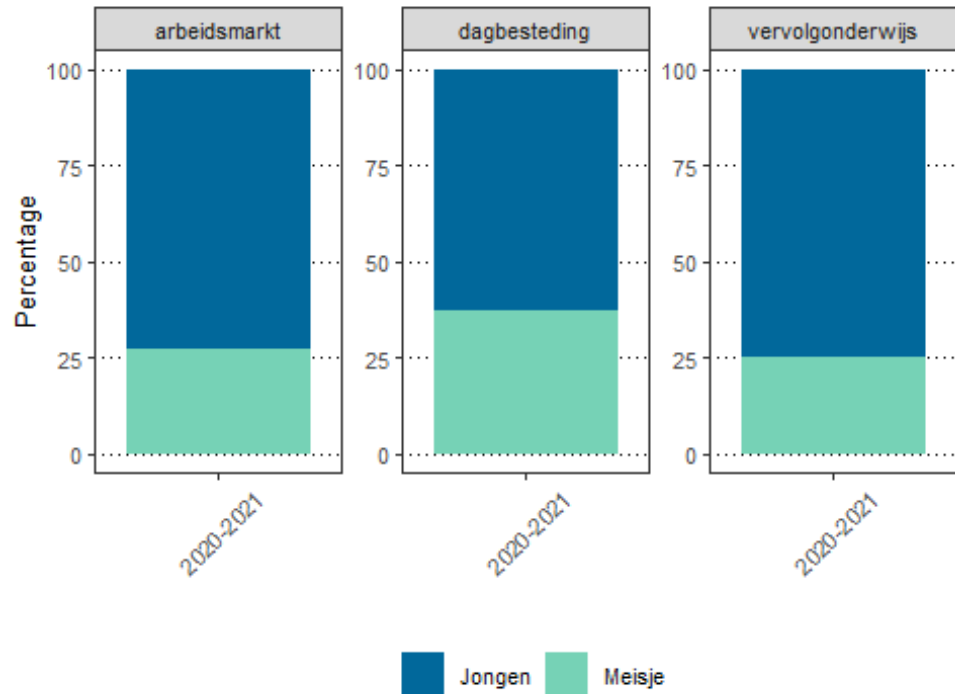
Tabel 4.1j Uitstroomprofiel vso naar geslacht*

		2019/2020		2020/2021	
		%	n	%	n
Arbeidsmarkt	Jongen	71,7	6.825	72,8	7.063
	Meisje	28,3	2.694	27,2	2.640
Dagbesteding	Jongen	62,8	5.999	62,7	5.955
	Meisje	37,2	3.554	37,3	3.539
Vervolgonderwijs	Jongen	74,9	13.987	74,6	13.749
	Meisje	25,1	4.691	25,4	4.674

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

Uitstroomprofiel vso naar geslacht

3.2 Instroomkenmerken

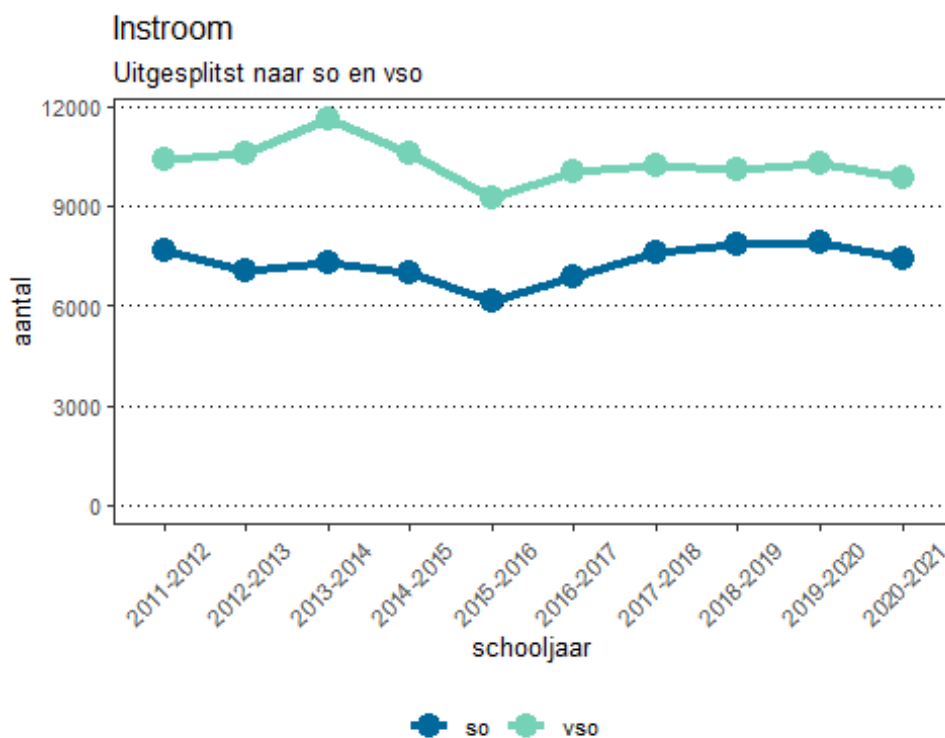
Hieronder wordt weergegeven hoeveel leerlingen er per jaar instromen in het (v)so. Na een aantal jaren van stijging is dit in 2020 weer afgenomen.

Tabel 4.2a Aantal instromende leerlingen in speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs*

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
So	6.874	7.600	7.842	7.920	7.408
Vso	10.017	10.205	10.105	10.275	9.848
Totaal	16.891	17.805	17.947	18.195	17.256

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

3.2.1 Leeftijd instromers

Onderstaande tabel geeft de gemiddelde leeftijd en de standaardafwijking weer van alle leerlingen die voor het eerst ingeschreven stonden voor het so en vso. Deze gemiddelde leeftijd is al jaren erg constant.

Tabel 4.2b Gemiddelde leeftijd instromende leerlingen*

	2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
	Gem	SD	Gem	SD	Gem	SD	Gem	SD	Gem	SD
So	6,8	2,5	6,9	2,4	6,8	2,4	6,9	2,4	6,8	2,4
Vso	13,7	1,8	13,6	1,8	13,6	1,8	13,6	1,8	13,4	1,7

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

3.2.2 Herkomst instromers

3.2.2.1 Herkomst instromers so

Onderstaande tabel laat zien waar de leerlingen die instromen zich het jaar voor hun instroom bevonden. Bijna 40 procent van de leerlingen stroomt gelijk aan het begin van hun schoolloopbaan in in het so, zonder eerst basisonderwijs of speciaal basisonderwijs te volgen. 50 procent van de leerlingen komt uit het basisonderwijs, en zo'n 12 procent uit het speciaal basisonderwijs. Een klein deel van de leerlingen heeft het jaar voor instroom van het so niet ingeschreven gestaan, maar in een eerder jaar wel, en heeft dus een periode geen bekostigd onderwijs gevolgd.

Tabel 4.2c Onderwijspositie instromers so in jaar voor instroom, naar instroomjaar

	2015	2016	2017	2018	2019
	%	%	%	%	%
Geen bo gevolgd voor instroom so	39,5	36,0	36,4	37,8	37,1
Bao	47,8	50,1	50,7	49,1	49,1
Sbo	11,0	11,8	10,6	11,0	12,1
<2 jaar in NL	1,0	1,3	1,6	1,4	1,0
Niet ingeschreven jaar/jaren voor instroom, eerder wel po gevolgd	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8
Totaal leerlingen*	5.912	6.635	7.350	7.605	7.651

* De n is hier net lager dan het totaal instromers in het so, doordat bij leerlingen met een dubbele onderwijsinschrijving andere beslisregels gebruikt zijn (met name dat de hoogste inschrijving geldt).

In onderstaande tabel wordt weergegeven of dit verschilt per cluster. Het valt op dat in cluster 1 en 2 relatief meer kinderen aan het begin van hun loopbaan instromen in het so dan in cluster overig.

Tabel 4.2d Onderwijspositie instromers so in jaar voor instroom, uitgesplitst per cluster (n=7.651)

	Cluster 1	Cluster 2	Cluster overig
	%	%	%
Geen bo gevolgd voor instroom so	45,5	52,0	33,3
Bao	52,7	44,3	50,2
Sbo	0,0	2,4	14,6
< 2 jaar in NL	1,8	1,0	1,0
Niet ingeschreven jaar/jaren voor instroom, eerder wel po gevolgd	0,0	0,3	0,9
Totaal leerlingen*	55	1.515	6.081

* De n is hier net lager dan het totaal instromers in het so, doordat bij leerlingen met een dubbele onderwijsinschrijving andere beslisregels gebruikt zijn (met name dat de hoogste inschrijving geldt).

3.2.2.2 Herkomst instromers vso

Hieronder wordt ook voor het vso weergegeven waar instromers zich het jaar voordat ze instromen bevonden. Het merendeel van de vso'ers stroomt vanuit het basisonderwijs in: zo'n 43,5 procent vanaf het so, 9,3 procent vanaf het regulier basisonderwijs, en 10,6 procent vanaf het speciaal basisonderwijs. Ook zijn er leerlingen die vanaf het regulier voortgezet onderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs gaan. 21,4 procent van de instromende leerlingen stroomt in vanaf een brugklas in het vo, 8,1 procent vanaf het vmbo, 2,6 procent vanaf de havo en 1,3 procent vanaf het vwo.

Tabel 4.2e Onderwijspositie instromers vso in jaar voor instroom, naar instroomjaar vso*

	2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Bao	8,0	745	8,2	778	8,6	811	8,3	788	9,3	852
Sbo	6,7	622	7,9	753	8,3	782	9,6	913	10,6	979
So	42,8	3.987	42,0	4.004	41,1	3.870	39,9	3.801	43,5	4.003

	2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Pro	4,4	410	4,1	389	4,0	379	3,9	368	3,3	305
Brug	24,3	2.262	24,5	2.336	23,1	2.175	24,2	2.302	21,4	1.970
Vmbo	10,4	968	9,9	946	10,7	1.003	10,0	953	8,1	743
Havo	2,2	204	2,1	200	2,7	252	2,8	265	2,6	239
Vwo	1,2	111	1,2	119	1,4	136	1,5	142	1,3	119
Totaal	9.309		9.525		9.408		9.532		9.210	

4 Resultaten

4.1 Ontwikkelingsperspectief

4.1.1 Speciaal onderwijs

Hieronder wordt weergegeven welk aandeel van de leerlingen op het niveau van zijn of haar ontwikkelingsperspectief is uitgestroomd. Deze gegevens zijn aangeleverd door de scholen. Bijna 90 procent van de leerlingen stroomt op of boven zijn/haar ontwikkelingsperspectief uit.

Tabel 5.1a Uitstroom ten opzichte van ontwikkelingsperspectief so, in percentages

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Onder ontwikkelingsperspectief	7,7	8,4	7,8	8,2	8,1
Op ontwikkelingsperspectief	78,1	78,4	81,6	77,4	82,3
Boven ontwikkelingsperspectief	6,5	6,0	5,6	6,9	6,1
Onbekend ontwikkelingsperspectief	7,7	7,1	5,1	7,4	3,5
Aantal leerlingen	8.142	7.814	7.271	7.229	5.947
Aantal scholen	299	291	291	292	284

4.1.2 Voortgezet speciaal onderwijs

Onderstaande tabellen tonen hoe leerlingen uitstromen ten opzichte van hun ontwikkelingsperspectief in het vso. Dit fluctueert de afgelopen jaren enigszins, maar de verschuivingen zijn niet heel groot. Ruim 80 procent van de leerlingen stroomt op of boven hun ontwikkelingsperspectief uit. Van 4 procent is de realisatie van het ontwikkelingsperspectief onbekend. Deze gegevens zijn aangeleverd door de scholen.

Tabel 5.1b Uitstroom ten opzichte van ontwikkelingsperspectief vso, in percentages

	2014/20 15	2015/20 16	2016/20 17	2017/20 18	2018/20 19
Onder ontwikkelingsperspectief	11,7	11,9	12,6	14,0	14,4
Op ontwikkelingsperspectief	75,1	74,7	75	74,5	73,9
Boven ontwikkelingsperspectief	7,6	8,3	7,2	7,2	7,7
Onbekend ontwikkelingsperspectief	5,6	5,1	5,3	4,4	4,0
Aantal leerlingen	11.657	10.867	10.405	10.438	9.212
Aantal scholen	317	310	301	303	302

4.2 Examens in het voortgezet speciaal onderwijs

Elk jaar doet een deel van de leerlingen op het vso examen. Dit kan via drie routes. Sinds een paar jaar zijn er enkele vso scholen met een eigen examenlicentie die zelf het examen mogen afnemen. Daarnaast kan een vso school leerlingen in staat stellen om als extraneus examen te doen aan een reguliere vo school, of om staatsexamen te doen.

Hieronder wordt getoond hoeveel scholen leerlingen op hun eigen school of een vo school examen hebben laten doen. let op: dit zijn dus het aantal scholen die hier gebruik van hebben gemaakt, dat wil zeggen, minstens één kandidaat van

hun school heeft als extraneus examen gedaan. Mogelijk zijn er scholen die een extraneusregeling hebben, waar geen leerling gebruik van heeft gemaakt.

Tabel 5.2a Aantal vso-scholen die leerlingen op hun eigen school examen hebben laten doen, of dit via een extraneus regeling op een reguliere vo-school hebben laten doen*

	2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Eigen Examen/Licentie	0,0	0	0,0	0	6,4	3	6,8	3	6,7	3
Extraneus	100,0	54	100,0	49	93,6	44	93,2	41	93,3	42

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

4.2.1 Vso scholen met een eigen examenlicentie

Vorig jaar hebben 63 kandidaten examen gedaan op een vso-school met een eigen examenlicentie. De meerderheid daarvan deed examen op vmbo-g/t niveau.

Tabel 5.2b Examenkandidaten op een vso school met eigen examenlicentie, naar afdeling*

	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Vmbo-b	11	4	9
Vmbo-k	7	11	15
Vmbo-g/t	26	33	26
Havo	14	10	13
Vwo	0	0	0
Totaal	58	58	63

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

4.2.2 Extraneus examen

Leerlingen uit het vso die extraneus examen afleggen, doen dit het vaakst op vmbo-b en vmbo-k. Kandidaten op havo- en met name op vwo-niveau zijn zeldzaam.

Tabel 5.2c Vso examenkandidaten die examen doen als extraneus op een vo school, naar afdeling*

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Vmbo-b	420	381	309	263	287
Vmbo-k	350	366	316	259	272
Vmbo-g/t	209	212	216	172	188
Havo	38	34	32	30	36
Vwo	0	1	0	0	0
Totaal	1.017	994	873	724	783

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

Een overgrote meerderheid van de extraneus examenkandidaten slaagt voor het examen.

Tabel 5.2d Percentage geslaagde extraneikandidaten naar afdeling*

		2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Vmbo-b	Geslaagd	94,8	96,9	97,1	98,1	97,2
	Gezakt	5,2	3,1	2,9	1,9	2,8
	Aantal kandidaten	420	381	309	263	287
Vmbo-k	Geslaagd	91,7	91,8	93	95,4	98,9
	Gezakt	8,3	8,2	7	4,6	1,1
	Aantal kandidaten	350	366	316	259	272
Vmbo-g/t	Geslaagd	90,4	89,2	90,3	89,5	99,5
	Gezakt	9,6	10,8	9,7	10,5	0,5

		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
	Aantal kandidaten	209	212	216	172	188
Totaal	Geslaagd	92,7	93,2	93,8	95	98,4
	Gezakt	7,3	6,8	6,2	5	1,6
	Aantal kandidaten	979	959	841	694	747

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

Afgelopen schooljaar is het centraal examen door de coronacrisis afgelast en is op basis van de resultaten van de schoolexamens bepaald of een leerling geslaagd is. Hieronder vergelijken we de schoolexamencijfers over tijd, voor extraneusleerlingen en leerlingen die op de eigen school examen hebben gedaan samen.

Tabel 5.2e Gemiddelde cijfers schoolexamen naar schoolsoort*

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Vmbo-b	6,7	6,6	6,7	6,6
Vmbo-k	6,7	6,7	6,7	6,6
Vmbo-g/t	6,8	6,8	6,7	6,7
Totaal	6,7	6,7	6,7	6,6

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

4.2.3

Staatsexamen

In verband met de coronacrisis zijn er extra herkansingsmomenten voor de staatsexamens geweest, waarvan de laatste in december 2020. Tijdens het schrijven van de Staat van het Onderwijs was het nog niet mogelijk hierover te rapporteren.

5 Uitstroom

Er zijn meerdere uitstroomrichtingen denkbaar voor (v)so-leerlingen. Sommigen zitten hun hele schoolloopbaan in het (v)so, en volgen daarna geen vervolgonderwijs. Anderen volgen een tijd (v)so, en stromen daarna (terug) naar regulier onderwijs of naar vervolgonderwijs.

5.1 Switch naar regulier onderwijs

5.1.1 Switch van so naar regulier basisonderwijs en speciaal basisonderwijs

Hieronder wordt weergegeven hoeveel leerlingen er elk jaar switchten van het so naar het regulier basisonderwijs of het speciaal basisonderwijs. Aan het einde van schooljaar 2019/2020 zijn er 1.370 leerlingen geswitcht, dat wil zeggen dat zij zich op 1 oktober 2019 in het so bevonden, en op 1 oktober 2020 in het (speciaal) basisonderwijs bevonden.

Tabel 6.1a Switch van so naar regulier basisonderwijs en speciaal basisonderwijs*

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Bao	774	530	595	684	597
Sbo	854	682	783	685	773
Totaal	1.628	1.212	1.378	1.369	1.370

*Overstap naar 2020/2021 berekend op voorlopige gegevens

Wanneer we dit afzetten tegen het aantal leerlingen dat zich in het opeenvolgende jaar wederom in het so bevindt, dan zien we wat schommelingen. De switch in 2019/2020 is aan de lage kant, maar is vergelijkbaar met de switch in 2016/2017. Dit maakt het lastig om te speculeren dat minder kinderen geswitcht zijn door de corona-situatie, in 2016/2017 was dit beeld immers vergelijkbaar.

Tabel 6.1b Aandeel so-leerlingen dat het jaar erna zich in bao, sbo of so bevindt*

	2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Bao	3,2	774	2,3	530	2,4	595	2,7	684	2,2	597
Sbo	3,6	854	2,9	682	3,2	783	2,7	685	2,9	773
So	93,2	22.263	94,8	22.272	94,4	23.026	94,6	24.149	94,8	25.172
Totaal		23.891		23.484		24.404		25.518		26.542

*Overstap naar 2020/2021 berekend op voorlopige gegevens

5.1.1.1 Bestendiging uitstroom so naar regulier basisonderwijs

Hieronder wordt weergegeven welk percentage van de so-uitstromers naar regulier basisonderwijs na 2 jaar en na 4 jaar nog bestendigd is; dat wil zeggen: zich nog in regulier onderwijs bevindt. Waar zo'n 90 procent twee jaar na instroom nog bestendigd is, neemt dit aantal af over tijd, na vier jaar ligt het rond de 81 procent.

Tabel 6.1c Bestendiging van so uitstromers naar regulier basisonderwijs – 2 jaar na instroom, in percentages

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Bestendigd	91,4	89,8	89,5	92,9	91,6

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Terug naar so, of naar vso	6,0	7,7	6,7	4,5	5,4
Naar sbo	2,5	2,5	3,8	2,6	3,1
Uitval*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal leerlingen	746	687	773	764	522

*Bevat zowel thuiszitters, overlijden als emigratie.

Tabel 6.1d Bestending van so uitstromers naar regulier basisonderwijs – 4 jaar na instroom, in percentages

	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Bestendigd	82,8	81,8	81,4
Terug naar so, of naar vso	11,7	13,0	13,2
Naar sbo	4,3	4,1	4,9
Uitval*	1,2	1,2	0,5
Totaal leerlingen	746	687	773

*Bevat zowel thuiszitters, overlijden als emigratie.

5.1.1.2 Bestending uitstroom so naar speciaal basisonderwijs

Hieronder wordt weergegeven welk deel van de so-uitstromers naar speciaal basisonderwijs 2 en 4 jaar na uitstroom zich nog in sbo (of in het regulier onderwijs) bevindt. Na 2 jaar is, net als uitstromers van het so naar regulier basisonderwijs, bijna 90 procent bestendigd, maar na 4 jaar is dit flink afgenomen, dan is nog 71 procent bestendigd. Dit is aanzienlijk lager dan voor so-uitstromers naar het regulier basisonderwijs, daar is zo'n 81 procent na 4 jaar bestendigd. Let er op dat doorstroom van sbo naar vso hier ook als niet bestendigd wordt gezien.

Tabel 6.1e Bestending van so uitstromers naar speciaal basisonderwijs – 2 jaar na instroom, in percentages

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Bestendigd*	87,3	90,8	88,3	89,9	85,5
Terug naar so, of naar vso	12,7	9,2	11,7	10,1	14,5
Uitval**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal leerlingen	780	802	849	843	678

*Bestendigd bevat zowel leerlingen die nog in sbo zitten, als die zijn doorgestroomd naar regulier onderwijs.

**Bevat zowel thuiszitters, overlijden als emigratie.

Tabel 6.1f Bestending van so uitstromers naar speciaal basisonderwijs – 4 jaar na instroom, in percentages

	2012/13	2013/14	2014/15
Bestendigd	76,7	77,1	71,0
Terug naar so, of naar vso	22,4	21,3	27,7
Uitval	0,9	1,6	1,3
Totaal leerlingen	780	802	849

*Bevat zowel thuiszitters, overlijden als emigratie.

5.1.2 Einduitstroom uit so naar regulier voortgezet onderwijs

De tabel hieronder laat zien welk deel van de leerlingen die uitstromen uit het so naar het vso, pro of het regulier vo uitstromen. In 2019/2020 stroomde 16 procent van de uitstromende so-leerlingen uit naar het vo. Dat is lager dan de voorgaande jaren, maar er lijkt al een paar jaar een trend gaande waar het elk jaar lager wordt, van 19,3 procent in 2015/2016 naar 16 procent nu.

Tabel 6.1g Einduitstroom so naar voortgezet onderwijs*

	2015/16		2016/17		2017/18		2018/19		2019/20	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Vso	74,4	3.987	76,1	4.004	76,9	3.870	77,6	3.801	78,4	4.003
Pro	6,3	336	5,3	281	5,6	283	5,9	291	5,6	284
Vo	19,3	1.035	18,6	976	17,5	879	16,5	806	16,0	818
Totaal	5.358		5.261		5.032		4.898		5.105	

*Overstap naar 2020/2021 berekend op voorlopige gegevens

5.1.2.1 Bestending uitstroom so naar regulier voortgezet onderwijs

Hieronder wordt de bestending weergegeven van so-leerlingen die uitstromen naar regulier voortgezet onderwijs. Hun bestending na 2 jaar is zo'n 87 procent, en na 4 jaar zakt dat naar 80 procent.

Tabel 6.1h Bestending van so-uitstromers naar regulier voortgezet onderwijs – 2 jaar na instroom, in percentages

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Bestendig	88,8	89,4	88,0	84,9	86,8
Terug naar so, of naar vso	11,2	10,6	12,0	15,1	13,2
Uitval*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal leerlingen	877	1.017	1.114	1.021	972

*Bevat zowel thuiszitters, overlijden als emigratie.

Tabel 6.1i Bestending van so uitstromers naar regulier voortgezet onderwijs – 4 jaar na instroom, in percentages

	2012/13	2013/14	2014/15
Bestendig	82,8	82,8	80,3
Naar vso	15,1	15,0	16,4
Uitval*	2,2	2,2	3,3
Totaal leerlingen	877	1.017	1.114

*Bevat zowel thuiszitters, overlijden als emigratie.

5.1.3 Switch vso naar regulier voortgezet onderwijs

De switch van vso-leerlingen naar pro en vo is al jaren aan het dalen, van 1.116 in 2015/2016 naar 689 in 2019/2020.

Tabel 6.1j Switch van vso naar pro en vo*

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Pro	217	226	200	194	133
Vo	899	938	770	622	556
Totaal	1.116	1164	970	816	689

*Overstap naar 2020/2021 berekend op voorlopige gegevens

Ook wanneer we het aantal vso-leerlingen dat zich een jaar laten in pro of vo bevinden afzetten tegen het aantal vso-leerlingen dat het jaar er na zich in vso

bevindt ontstaat het beeld dat het aantal leerlingen dat switcht al een paar jaar aan het dalen is. In 2015/2016 stroomde 3,9 procent van de vso-leerlingen tussentijds uit naar pro of vo, in 2019/2020 is dat 2,5 procent.

Tabel 6.1k Aandeel vso leerlingen dat het jaar er na zich in pro, vo of vso bevindt*

	2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Pro	0,8	217	0,8	226	0,7	200	0,7	194	0,5	133
Vo	3,1	899	3,3	938	2,7	770	2,2	622	2,0	556
Vso	96,1	27.527	95,9	27.132	96,5	27.077	97,1	27.200	97,6	27.486
Totaal	28.643		28.296		28.047		28.016		28.175	

*Overstap naar 2020/2021 berekend op voorlopige gegevens

5.1.3.1 Bestending uitstroom vso naar regulier voortgezet onderwijs

Hieronder wordt de bestending van vso-uitstromers naar het regulier voortgezet onderwijs weergegeven. Wat we zien is dat de bestending 2 jaar na instroom rond de 80 procent is. Na 4 jaar is dat gezakt naar 56 procent, echter, hierbij moet niet worden vergeten dat ook een aanzienlijk deel, 28,7 procent, tot hun 18^e jaar wel bestendigd was, en pas na hun 18^e verjaardag niet meer ingeschreven stond. Het merendeel van deze leerlingen heeft waarschijnlijk een diploma gehaald en is daarna gestopt, maar dat is hier niet expliciet onderzocht. De procentuele terugval naar vso is niet erg hoog, in de meeste jaren tussen de 5 en de 9 procent. Verder valt het op dat het percentage leerlingen dat terug is gegaan naar vso na 4 jaar niet veel hoger is dan na 2 jaar. Gezien de relatief korte duur van het voortgezet onderwijs, 4 jaar voor vmbo, is dat misschien niet gek; leerlingen zijn dan immers al van vso naar vo gegaan, en hebben slechts een paar jaar de mogelijkheid om weer terug naar vso te gaan.

Tabel 6.1l Bestending van vso uitstromers naar regulier voortgezet onderwijs – 2 jaar na instroom, in percentages

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Bestendigd	84,7	81,2	81,5	83,1	79,4
Terug vso	7,2	8,2	8,7	5,6	6,3
Uitval*	2,9	4,7	3,8	4,6	4,9
Bestendigd tot 18, daarna geen onderwijsinschrijving	5,2	5,8	6,0	6,7	9,4
Totaal leerlingen	803	959	951	824	880

* Bevat zowel thuiszitters, overlijden als emigratie.

Tabel 6.1m Bestending van so uitstromers naar regulier voortgezet onderwijs – 4 jaar na instroom, in percentages

	2012/13	2013/14	2014/15
Bestendigd	59,7	57,2	56,3
Terug vso	8,6	8,9	9,4
Uitval*	5,5	6,6	5,7
Bestendigd tot 18, daarna geen onderwijsinschrijving	26,3	27,3	28,7
Totaal leerlingen	803	959	951

* Bevat zowel thuiszitters, overlijden als emigratie.

5.2 Einduitstroom vso

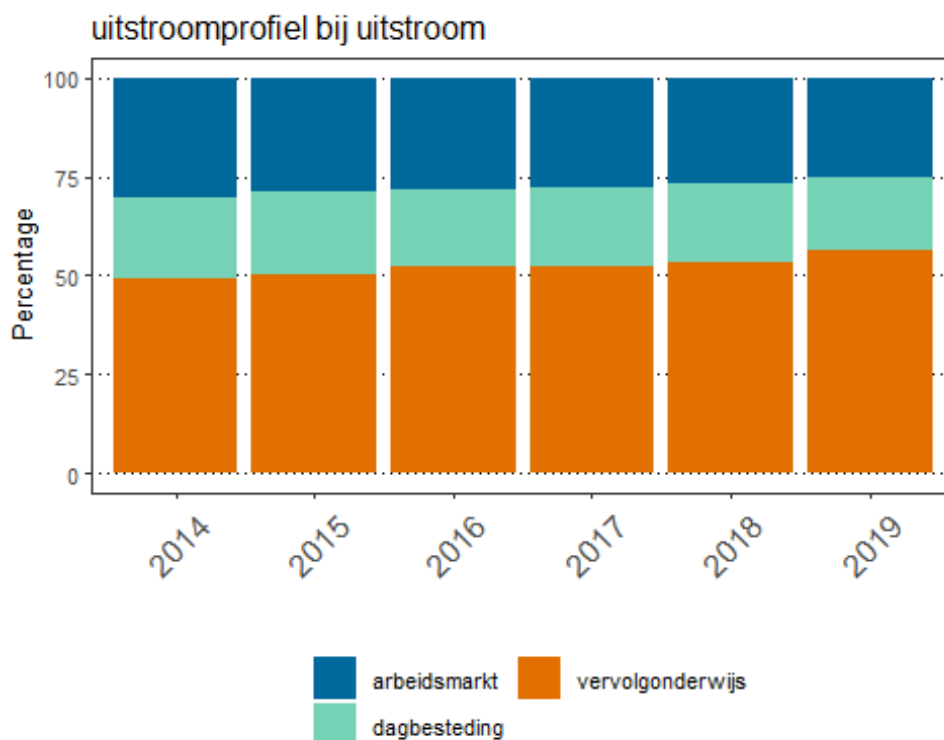
5.2.1 Uitstroomprofiel bij uitstroom

De tabel hieronder laat zien welk percentage van de uitstromende vso leerlingen het uitstroomprofiel dagbesteding, arbeidsmarkt of vervolgonderwijs hadden. Meer dan de helft, 56,4 procent, van de uitstromende leerlingen had uitstroomprofiel vervolgonderwijs, 25 procent arbeidsmarkt, en 18,6 procent dagbesteding.

Tabel 6.2a Uitstroomprofiel bij uitstroom vso, in percentages*

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Arbeidsmarkt	29,1	28,3	27,7	26,8	25,0
Dagbesteding	20,7	19,6	19,9	19,8	18,6
Vervolgonderwijs	50,2	52,1	52,4	53,4	56,4

*Laatste jaar zijn voorlopige gegevens

5.2.2 Leeftijd bij uitstroom

Onderstaande tabel laat de gemiddelde leeftijd zien van leerlingen die uitstromen uit het vso. Uitstroom is hier gedefinieerd als leerlingen die in jaar t een inschrijving hadden in het vso, en in jaar t+1 geen inschrijving hadden. Het betreft de leeftijd in jaren op 1 oktober van jaar t. Er is een duidelijk verschil in gemiddelde uitstroomleeftijd per profiel: leerlingen in het profiel vervolgonderwijs stromen gemiddeld op jongere leeftijd uit, en leerlingen in het profiel dagbesteding gemiddeld op oudere leeftijd, en leerlingen met het profiel arbeidsmarkt vallen hier tussenin. De afgelopen jaren is er een trend gaande dat leerlingen uit profiel dagbesteding steeds jonger uitstromen.

Tabel 6.2b Gemiddelde leeftijd uitstromende leerlingen vso, naar uitstroomprofiel

	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Gem	SD	Gem	SD	Gem	SD
Arbeidsmarkt	16,9	1,6	16,7	1,5	16,6	1,5
Dagbesteding	17,5	1,5	17,4	1,4	17,3	1,4
Vervolgonderwijs	16,0	1,5	15,9	1,5	16,0	1,4

	2018/2019		2019/2020	
	Gem	SD	Gem	SD
Arbeidsmarkt	16,6	1,4	16,7	1,4
Dagbesteding	17,2	1,4	17,2	1,4
Vervolgonderwijs	16,0	1,5	16,0	1,4

5.2.3 Doorstroom naar mbo

Vso-leerlingen die uitstromen naar vervolgonderwijs stromen veruit het vaakst uit naar het mbo.

Onderstaande tabel laat zien dat er over de jaren meer mbo-studenten in het verleden in het vso-onderwijs hebben gevolgd. In 2019/2020 heeft 3,3 procent van de mbo-populatie een vso-achtergrond.

Tabel 6.2c Mbo-populatie, naar ooit vso gedaan

		2015/2016		2016/2017		2017/2018	
		%	n	%	n	%	n
Niveau 1	Geen Vso	82,0	10.848	82,7	10.902	84,4	12.334
	Vso	18,0	2.389	17,3	2.273	15,6	2.272
	Totaal	100,0	13.237	100,0	13.175	100,0	14.606
Niveau 2	Geen Vso	94,7	86.176	94,0	81.757	93,7	79.920
	Vso	5,3	4.832	6,0	5.207	6,3	5.403
	Totaal	100,0	91.008	100,0	86.964	100,0	85.323
Niveau 3	Geen Vso	97,9	127.861	97,6	127.822	97,4	126.157
	Vso	2,1	2.683	2,4	3.078	2,6	3.423
	Totaal	100,0	130.544	100,0	130.900	100,0	129.580
Niveau 4	Geen Vso	98,5	245.325	98,3	256.337	98,2	261.921
	Vso	1,5	3.834	1,7	4.474	1,8	4.829
	Totaal	100,0	249.159	100,0	260.811	100,0	266.750
Totaal	Geen Vso	97,2	470.210	96,9	476.818	96,8	480.332
	Vso	2,8	13.738	3,1	15.032	3,2	15.927
	Totaal	100,0	483.948	100,0	491.850	100,0	496.259

		2018/2019		2019/2020	
		%	n	%	n
Niveau 1	Geen Vso	85,4	14.163	85,9	15.008
	Vso	14,6	2.429	14,1	2.460
	Totaal	100,0	16.592	100,0	17.468
Niveau 2	Geen Vso	93,5	80.198	93,6	79.742
	Vso	6,5	5.537	6,4	5.413
	Totaal	100,0	85.735	100,0	85.155

		2018/2019		2019/2020	
		%	n	%	n
Niveau 3	Geen Vso	97,2	122.474	97,1	118.729
	Vso	2,8	3.540	2,9	3.566
	Totaal	100,0	126.014	100,0	122.295
Niveau 4	Geen Vso	98,1	272.950	98,1	281.836
	Vso	1,9	5.280	1,9	5.527
	Totaal	100,0	278.230	100,0	287.363
Totaal	Geen Vso	96,7	489.785	96,7	495.315
	Vso	3,3	16.786	3,3	16.966
	Totaal	100,0	506.571	100,0	512.281

Voorheen stroomden mbo'ers met een vso-achtergrond minder vaak op naar hogere niveaus, in 2018/2019 is er vrijwel geen verschil meer.

Tabel 6.2d Opstroom vanuit niveau 2 en 3, naar vso-achtergrond

	2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Geen Vso	26,7	151.132	27,1	148.892	26,2	146.220	25,5	143.906	24,7	139.770
Vso	25,2	4.435	24,5	4.983	24,7	5.504	24,8	5.876	24,0	5.887
Totaal	26,7	155.567	27,0	153.875	26,1	151.724	25,5	149.782	24,6	145.657

*Aantal studenten niveau 2/3 jaar t dat in jaar t+1 op een hoger niveau zit tov alle studenten niveau 2/3 jaar t die op t+1 nog in het mbo zitten

Mbo'ers met een vso-achtergrond switchen vaker dan studenten zonder vso achtergrond, maar dit verschil wordt steeds kleiner.

Tabel 6.2e Switch, uitgesplitst naar vso-achtergrond

	2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Geen Vso	8,6	320.584	8,6	324.238	8,9	324.939	9,3	330.319	9,6	336.257
vso	12,2	7.830	12,7	8.819	12,8	9.668	12,6	10.364	12,8	10.725
Totaal	8,6	328.414	8,7	333.057	9,0	334.607	9,4	340.683	9,7	346.982

5.2.3.1 Instroom in het mbo

Het aandeel instromers dat ooit op het vso zat is het hoogst op niveau 1.

Tabel 6.2f Percentage van de instromers in mbo (jaar t in mbo, jaar t-1 niet in mbo) dat ooit een inschrijving had op vso

		2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Niveau 1	Geen Vso	82,2	83,2	84,8	85,6	86,3
	Vso	17,8	16,8	15,2	14,4	13,7
	Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Niveau 2	Geen Vso	94,9	94,4	94,3	94,2	94,5
	Vso	5,1	5,6	5,7	5,8	5,5
	Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Niveau 3	Geen Vso	98,0	97,7	97,6	97,6	97,4
	Vso	2,0	2,3	2,4	2,4	2,6

		2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
	Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Niveau 4	Geen Vso	98,2	98,0	98,2	98,1	98,2
	Vso	1,8	2,0	1,8	1,9	1,8
	Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Totaal	Geen Vso	96,2	96,1	96,1	96,1	96,2
	Vso	3,8	3,9	3,9	3,9	3,8
	Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Onderstaande tabel laat zien dat van de instromers die ooit op vso zaten, zit in vergelijking met instromers die nooit op vso zaten een groter deel op niveau 1 en 2 en minder op niveau 4.

Tabel 6.2g Instromers mbo naar ooit in vso, per niveau

		2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Geen Vso	Niveau 1	6,0	6,1	6,9	7,5	7,8
	Niveau 2	24,1	22,9	22,0	21,1	20,4
	Niveau 3	23,0	22,8	22,1	20,7	19,8
	Niveau 4	46,9	48,2	49,0	50,7	52,0
	Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vso	Niveau 1	33,2	30,3	30,6	31,3	31,5
	Niveau 2	33,1	33,1	33,3	32,3	30,2
	Niveau 3	11,8	13,0	13,4	12,6	13,7
	Niveau 4	21,9	23,5	22,7	23,8	24,7
	Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Totaal	Niveau 1	7,1	7,1	7,8	8,4	8,7
	Niveau 2	24,4	23,3	22,4	21,6	20,8
	Niveau 3	22,6	22,5	21,7	20,4	19,6
	Niveau 4	45,9	47,2	48,0	49,6	51,0
	Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Instromers in het mbo die ooit op vso hebben gezeten, uitgesplitst naar uitstroomprofiel en niveau. Let op de soms kleine aantallen.

Tabel 6.2h Instroom voormalig vso-leerlingen in mbo naar uitstroomprofiel en niveau

		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Onbekend	Niveau 1	30,9	1.511	29,7	638	21,9	413	19,9	282	18,4	209
	Niveau 2	35,8	1.753	33,5	719	34,7	654	36,6	518	37,5	426
	Niveau 3	11,1	543	13,9	299	17,7	333	18,7	265	21,3	242
	Niveau 4	22,2	1.085	22,8	489	25,7	485	24,8	351	22,9	260
Dagbesteding	Niveau 1	80,0	16	87,1	54	76,3	58	84,8	78	84,8	84
	Niveau 2	20,0	4	3,2	2	21,1	16	10,9	10	11,1	11
	Niveau 3	0,0	0	6,5	4	0,0	0	2,2	2	1,0	1
	Niveau 4	0,0	0	3,2	2	2,6	2	2,2	2	3,0	3
Arbeidsmarkt	Niveau 1	73,4	223	63,3	637	64,5	773	66,8	798	66,4	868
	Niveau 2	18,8	57	31,2	314	29,3	351	26,3	314	25,7	336
	Niveau 3	2,0	6	2,8	28	3,3	40	3,2	38	2,9	38
	Niveau 4	5,9	18	2,8	28	2,9	35	3,7	44	5,0	65
	Niveau 1	46,0	92	23,4	629	20,9	635	21,1	744	21,6	824

	2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019		
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	
Vervolgond erwijs	Niveau 2	36,5	73	34,2	919	34,1	1.036	34,9	1.234	33,5	1.276
	Niveau 3	6,0	12	13,7	368	14,3	434	15,1	534	13,8	525
	Niveau 4	11,5	23	28,8	775	30,8	935	28,9	1.021	31,2	1.188

Instromers in mbo die ooit op vso zaten worden in vergelijking met niet vso-ers vaker onder niveau en minder vaak boven niveau geplaatst.

Tabel 6.2i Procent passende plaatsing vso

	2018/2019				2019/2020			
	Op Niveau	Onder Niveau	Boven Niveau	Totaal	Op Niveau	Onder Niveau	Boven Niveau	Totaal
	%	%	%	n	%	%	%	n
Geen Vso	66,8	10,3	22,9	159.466	66,2	10,5	23,4	159.058
Vso	65,4	20,5	14,2	6.422	66,1	19,2	14,7	6.241
Totaal	66,8	10,7	22,5	165.888	66,2	10,8	23,0	165.299

Instromers mbo die in het jaar voor instroom stonden ingeschreven in vso, uitgesplitst naar niveau.

Tabel 6.2j Directe instroom vanuit (v)so naar niveau

	2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Niveau 1	34,5	1.255	32,7	1.177	34,0	1.219	36,0	1.293	35,4	1.197
Niveau 2	33,8	1.229	33,8	1.219	32,3	1.157	30,8	1.105	29,4	993
Niveau 3	10,7	388	11,6	419	12,1	435	10,5	378	10,9	370
Niveau 4	21,1	769	21,9	788	21,6	775	22,7	816	24,2	819

Instromers mbo die in het jaar voor instroom stonden ingeschreven in vso, uitgesplitst naar uitstroomprofiel en niveau.

Tabel 6.2k Directe instroom voormalig vso leerlingen in mbo naar uitstroomprofiel en niveau

		2017/2018		2018/2019	
		%	n	%	n
Onbekend	Niveau 1	0,0	0	0,0	0
	Niveau 2	0,0	0	0,0	0
	Niveau 3	0,0	0	0,0	0
	Niveau 4	0,0	0	0,0	0
Dagbesteding	Niveau 1	87,7	50	90,2	46
	Niveau 2	8,8	5	7,8	4
	Niveau 3	1,8	1	2,0	1
	Niveau 4	1,8	1	0,0	0
Arbeidsmarkt	Niveau 1	71,5	600	72,5	631
	Niveau 2	22,8	191	23,2	202
	Niveau 3	2,6	22	1,3	11
	Niveau 4	3,1	26	3,0	26
Vervolgonderwijs	Niveau 1	21,2	569	23,1	616
	Niveau 2	35,7	961	33,7	899
	Niveau 3	15,3	412	13,7	366

	2017/2018		2018/2019	
	%	n	%	n
Niveau 4	27,8	748	29,6	790

5.2.3.2 Uitstroom voormalig vso/ers uit het mbo

Mbo'ers met vso-achtergrond stapelen iets vaker dan studenten zonder vso.

Tabel 6.2l Aantal diploma naar vso, 2018/2019

	1 diploma		2 diploma's		3 of meer diploma's		Totaal	
	%	n	%	n	%	n	%	n
Geen Vso	70,0	88.358	22,8	28.733	7,2	9.132	100,0	126.223
Vso	66,1	2.659	25,7	1.035	8,2	329	100,0	4.023
Totaal	69,9	91.017	22,9	29.768	7,3	9.461	100,0	130.246

Mbo'ers die ooit op vso hebben gezeten stromen vaker uit zonder diploma. Dit komt deels doordat vso'ers vooral op lagere niveaus zitten waar vaker uitstroom zonder diploma is.

Tabel 6.2m Gediplomeerde uitstroom naar vso

	2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Geen Vso	82,0	152.867	81,8	141.154	82,3	147.539	80,9	145.713	79,9	148.601
Vso	55,7	3.281	56,0	3.688	58,5	4.239	56,8	4.532	59,3	4.946
Totaal	81,4	156.148	81,1	144.842	81,7	151.778	80,1	150.245	79,2	153.547

Echter, als we uitsplitsen naar niveau zie je alsnog duidelijk dat mbo'ers die ooit op vso zaten vaker uitstromen zonder diploma.

Tabel 6.2n Gediplomeerde uitstroom uitgesplitst naar niveau en vso

		2017/2018		2018/2019	
		%	n	%	n
Niveau 1	Geen Vso		0		0
	Vso		0		0
	Totaal		0		0
Niveau 2	Geen Vso	61,2	24.114	60,0	25.214
	Vso	39,6	1.929	42,3	2.033
	Totaal	59,6	26.043	58,7	27.247
Niveau 3	Geen Vso	83,2	38.057	82,3	37.688
	Vso	75,2	1.021	72,8	1.157
	Totaal	83,0	39.078	82,0	38.845
Niveau 4	Geen Vso	85,5	83.542	84,7	85.699
	Vso	65,9	1.582	70,2	1.756
	Totaal	85,1	85.124	84,4	87.455
Totaal	Geen Vso	80,9	145.713	79,9	148.601
	Vso	56,8	4.532	59,3	4.946
	Totaal	80,1	150.245	79,2	153.547

5.2.4 Uitstroom naar dagbesteding

Elk jaar stroomt zo'n 20 procent van de vso-leerlingen uit met het uitstroomprofiel dagbesteding.

Sinds 2016/2017 vragen we scholen naar de uitstroom richting 3 verschillende vormen van dagbesteding. Daarvoor werd onderscheid gemaakt naar 2 vormen van dagbesteding. Ongeveer 10 procent van de leerlingen die uitstroomt naar dagbesteding, stroomt uit naar belevingsgerichte dagbesteding, ten opzichte van 31 procent dat activerende dagbesteding gaat doen, en 59 procent doet arbeidsgerichte dagbesteding.

Tabel 6.2o Uitstroom leerlingen voortgezet speciaal onderwijs naar verschillende vormen van dagbesteding, in percentages

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Belevingsgerichte dagbesteding	0	0	11,1	10,2	10,6
Activerende dagbesteding	30,8	35,4	26,2	27	30,9
Arbeidsgerichte dagbesteding	69,2	64,6	62,7	62,8	58,6
Totaal leerlingen	1.986	1.999	1.867	1.940	1.829

5.2.5 *Uitstroom naar de arbeidsmarkt*

5.2.5.1 Direct na uitstroom

Hieronder wordt per uitstroomprofiel weergegeven waar vso-leerlingen zich direct na uitstroom (oktober van jaar uitstroom) bevonden. Hierbij moet in gedachten worden gehouden dat de cijfers van 2018 nog voorlopig zijn, en dat eerdere jaren hebben laten zien dat dit met name tot een kleine vertekening in de categorie uitkering leidt; leerlingen die in voorlopige cijfers geen werk en geen uitkering leken te hebben blijken dat met de definitieve cijfers toch soms gehad te hebben.

Tabel 6.2p Positie arbeidsmarkt oktober van jaar uitstroom, per uitstroomprofiel , uitstromers 2018/2019 (9.870*)**

		Uitstroomprofiel arbeidsmarkt	Uitstroomprofiel vervolgonderwijs	Uitstroomprofiel dagbesteding
		%	%	%
Doorstroom naar vervolgonderwijs		33,3	68,9	4,1
Uitstroom	Werknemer	25,4	9,1	10,3
	Werknemer en uitkering	0,8	0,2	0,5
	Uitkering	16,7	4,0	67,2
	Geen werk, geen uitkering	23,9	17,8	17,9
Leerlingen		2.640	5.280	1.950

* Leerlingen waar van het uitstroomprofiel onbekend is (n=40) en leerlingen die in oktober 2019 niet in de basisregistratiepersonen stonden (n=150) zijn hier buiten beschouwing gelaten. Totale cohort is 10.060.

** Voorlopige cijfers

Bron: CBS.nl, gedownload op 09/10/2020

5.2.5.2 Arbeidsmarktpositie drie jaar na uitstroom

Hieronder wordt van uitstroomcohort 2014/2015 weergegeven waar zij zich direct na uitstroom (oktober 2015) bevonden, en waar zij zich drie jaar later (oktober 2018) bevonden.

Wat opvalt is ten eerste dat het aantal leerlingen zonder werk en zonder uitkering twee jaar na uitstroom aanzienlijk lager is dan direct na uitstroom, voor alle uitstroomprofielen. Dit is natuurlijk erg gunstig voor de leerlingen zelf, en ligt ook in de lijn der verwachting; het kan immers even duren na het afstuderen voordat iemand een baan of uitkering geregeld heeft.

Wat verder opvalt is dat met name de leerlingen met uitstroomprofiel arbeidsmarkt het relatief zwaar lijken te hebben. Waar je zou verwachten dat het merendeel 3 jaar na uitstroom werknemer is, is dit slechts voor zo'n 20 procent het geval: 11,9 procent is dan werknemer, en 8,5 procent is zowel werknemer en heeft een uitkering. Het leeuwendeel, 50,9 procent, stroomt door naar vervolgonderwijs.

Bij de andere 2 uitstroomprofielen bevindt het grootste deel van de leerlingen zich 3 jaar na uitstroom in de meest voor de hand liggende categorie: vervolgonderwijs voor uitstroomprofiel vervolgonderwijs (86,1%) en uitkering voor uitstroomprofiel dagbesteding (85,1 procent).

Tabel 6.2q Positie arbeidsmarkt direct na uitstroom en 3 jaar na uitstroom (cohort 2014/2015, arbeidsmarktpositie oktober 2015 en oktober 2018; n = 9860*).

	Uitstroomprofiel arbeidsmarkt		Uitstroomprofiel vervolgonderwijs		Uitstroomprofiel dagbesteding		
	2015	2018	2015	2018	2015	2018	
	%	%	%	%	%	%	
Doorstroom naar vervolgonderwijs**	39,0	50,9	77,9	86,1	4,4	7,9	
Uitstroom	Werknemer	11,5	11,9	4,5	3,7	1,5	2,0
	Werknemer en uitkering	7,1	8,5	0,4	0,6	2,5	3,0
	Uitkering	24,4	24,9	5,1	7,0	78,3	85,1
	Geen werk, geen uitkering	18,0	3,8	12,1	2,7	13,3	2,0
Leerlingen	2.950	2.930	4.880	4.880	2.030	2.020	

* Leerlingen waar van het uitstroomprofiel onbekend is (n=500) zijn hier buiten beschouwing gelaten, net als leerlingen die niet in de basisregistratiepersonen staan in 2015 (n=220) of in 2018 (n= 250). Totale cohort is 10550.

** Let op: doorstroom naar vervolgonderwijs zegt niks over bestending en dus of zij daar na twee jaar nog in zijn. Er is een risico dat een aantal van de doorgestroomde leerlingen zich twee jaar later niet meer in vervolgonderwijs bevonden, maar in één van de andere categorieën. Dat is met deze data helaas niet te laten zien.

Bron: CBS.nl, gedownload op 09/10/2020

6 Kwaliteit onderwijsproces

6.1 Oordelen standaarden

Hieronder laten we de oordelen op standaarden zien van de afgelopen drie jaar (sinds het begin van deze cyclus). Als een school vaker dan één keer is beoordeeld op een standaard dan is alleen het meest recente oordeel meegenomen. Alleen oordelen waar minstens tien scholen een oordeel op hebben worden in deze tabel getoond.

De hoge percentages onvoldoendes springen er uit voor de oordelen resultaten (20,3 procent), sociale en maatschappelijke competenties (65 procent), vervolgsucces (28,9), kwaliteitszorg (22,5) en verantwoording en dialoog (20,0)

Tabel 7.1a Oordelen scholen, schooljaren 2017/2018, 2018/2019 en 2019/2020 samen

		2017/2020	
		%	n
Aanbod	Onvoldoende	2,9	3
	Voldoende	76,9	80
	Goed	20,2	21
Zicht op ontwikkeling en begeleiding	Onvoldoende	6,2	11
	Voldoende	91,0	161
	Goed	2,8	5
Didactisch handelen	Onvoldoende	3,3	5
	Voldoende	83,7	128
	Goed	13,1	20
Onderwijstijd	Onvoldoende	3,8	3
	Voldoende	95,0	76
	Goed	1,2	1
Samenwerking	Onvoldoende	0,8	1
	Voldoende	58,6	75
	Goed	40,6	52
Praktijkvorming/stage	Voldoende	86,0	49
	Goed	14,0	8
Toetsing en afsluiting	Onvoldoende	2,6	2
	Voldoende	97,4	75
Veiligheid	Voldoende	93,8	105
	Goed	6,2	7
Pedagogisch klimaat	Kan beter	3,0	3
	Voldoende	59,6	59
	Goed	37,4	37
Resultaten	Onvoldoende	20,3	32
	Voldoende	75,9	120
	Goed	0,6	1
	Niet te beoordelen	3,2	5
Sociale en maatschappelijke competenties	Onvoldoende	65,0	91
	Voldoende	34,3	48
	Goed	0,7	1
Vervolgsucces	Kan beter	26,8	26
	Voldoende	70,1	68
	Goed	3,1	3
Kwaliteitszorg	Onvoldoende	22,5	48
	Voldoende	71,8	153
	Goed	5,6	12
Kwaliteitscultuur	Onvoldoende	2,5	4
	Voldoende	62,0	101
	Goed	35,6	58
	Onvoldoende	20,0	25

		2017/2020	
		%	n
Verantwoording en dialoog	Voldoende	75,2	94
	Goed	4,8	6

6.2 Kwaliteit van instellingen

Tabel 7.2a Eindoordelen scholen

	1 september 2018	1 september 2019	1 september 2020
Zeer zwak	3	3	1
Onvoldoende/zwak	11	11	8
Overig	622	606	611
Goed	12	28	29
Totaal	648	648	649

Tabel 7.2b Eindoordelen scholen, uitgesplitst naar so en vso

		1 september 2018		1 september 2019		1 september 2020	
		%	n	%	n	%	n
So	Zeer zwak	0,3	1	0,3	1	0,0	0
	Onvoldoende/zwak	1,3	4	0,7	2	0,6	2
	Overig	96,8	298	93,5	287	93,5	289
	Goed	1,6	5	5,5	17	5,8	18
Vso	Zeer zwak	0,6	2	0,6	2	0,3	1
	Onvoldoende/zwak	2,1	7	2,6	9	1,8	6
	Overig	95,3	324	93,5	319	94,7	322
	Goed	2,1	7	3,2	11	3,2	11

Tabel 7.2c Aantal leerlingen op (zeer) zwakke scholen, inschrijving 1 oktober 2019, oordeel 1 september 2020

	So	Vso
Onvoldoende/zwak	92	1.518
Zeer zwak	0	122

6.2.1 Excellente scholen

Dit jaar hebben 9 (v)so scholen zich aangemeld voor het predicaat Excellent. De toekenning van de predicaten is uitgesteld in verband met corona.

7 Sturing op kwaliteit

7.1 Kwaliteit van besturen

Op peildatum 1 oktober 2020 waren er 128 besturen actief in het (v)so.

Hieronder laten we de oordelen op standaarden zien van de afgelopen 3 jaar (sinds het begin van deze cyclus). Als een bestuur vaker dan één keer is beoordeeld op een standaard dan is alleen het meest recente oordeel meegenomen. Alleen oordelen waar minstens 10 besturen een oordeel op hebben worden in deze tabel getoond.

De hoge percentages onvoldoendes springen er uit voor kwaliteitszorg (44 procent) en verantwoording en dialoog (23,1 procent).

Tabel 8.1a Oordelen besturen, schooljaren 2017/2018, 2018/2019 en 2019/2020

		2017/2020	
		%	n
Kwaliteitszorg	Onvoldoende	44,2	23
	Voldoende	51,9	27
	Goed	3,8	2
Kwaliteitscultuur	Onvoldoende	10,0	5
	Voldoende	70,0	35
	Goed	20,0	10
Verantwoording en dialoog	Onvoldoende	23,1	12
	Voldoende	75,0	39
	Goed	1,9	1
Financieel beheer	Onvoldoende	6,0	3
	Voldoende	94,0	47
Continuïteit	Onvoldoende	6,0	3
	Voldoende	94,0	47
Rechtmatigheid	Voldoende	100,0	48

7.2 Samenhang kwaliteit scholen en besturen

We hebben gekeken of er samenhang is tussen besturen die een onvoldoende hebben op kwaliteitszorg en het oordeel kwaliteitszorg van de onderliggende scholen. Hiervoor zijn alleen de besturen waar (v)so de leidende sector is meegenomen. Van de 20 besturen met een onvoldoende op kwaliteitszorg hadden er 14 minstens één school onder zich die ook een onvoldoende voor kwaliteitszorg had.

Tabel 8.2a 1 of meer scholen met onvoldoende op kwaliteitszorg, naar score kwaliteitszorg van besturen

	Onvoldoende	Voldoende	Goed
1 of meer scholen onvoldoende	14	5	0
Geen scholen onvoldoende	6	18	1
Totaal	20	23	1

8 Sociaal klimaat

8.1 Meldingen vertrouwensinspecteur

In 2019/2020 zijn er meldingen binnengekomen bij vertrouwensinspecteurs over (v)so. Hieronder wordt weergegeven waar deze meldingen betrekking op hadden.

Tabel 9.1a Aantal binnengekomen meldingen bij de vertrouwensinspecteurs

	2019/2020
Psychisch geweld	36
Fysiek geweld	28
Seksuele intimidatie	8
Seksueel misbruik	10
Overig	7
Discriminatie	1
Radicalisering	1

8.2 Schorsingen en verwijderingen

Hieronder wordt voor de afgelopen drie jaar getoond hoeveel schorsingen en verwijderingen er zijn geweest in het so en vso. Let er op dat in 2019/2020 de scholen tijdelijk gesloten zijn geweest i.v.m. de coronacrisis, en de aantallen daardoor wellicht lager zijn.

Tabel 9.2a Schorsingen en verwijderingen

		2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
So	Schorsingen	118	183	152
	Verwijderingen	0	0	0
Vso	Schorsingen	938	887	784
	Verwijderingen	0	0	0

9 Bronvermelding

Bartiméus (2020). Kengetallen 2020, cluster 1.

CBS (2019). *Arbeidsmarktkenmerken van uitstromers uit het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs na schooljaar 2013/'14 tot en met 2018/'19*. Geraadpleegd op 9/10/2020 van:

<https://www.cbs.nl/nl/nl/maatwerk/2020/38/arbeidsmarktkenmerken/uitstromers/vso/en/pro/2013/2018>.

Siméa (2020). Kengetallen 2020, cluster 2. Utrecht: Siméa

Visio (2020). Kengetallen 2020, cluster 1.